

Zaak T-34/92

Fiatagri UK Ltd en New Holland Ford Ltd tegen Commissie van de Europese Gemeenschappen

„Mededinging — Systeem van uitwisseling van informatie —
Belemmering van mededinging — Weigering van ontheffing”

Arrest van het Gerecht (Tweede kamer) van 27 oktober 1994 ..... II - 909

Samenvatting van het arrest

1. *Handelingen van de instellingen — Vermoeden van geldigheid — Betwisting — Instructie-
maatregelen van gemeenschapsrechter — Voorwaarden*
(EEG-Verdrag, art. 189)
2. *Mededinging — Administratieve procedure — Hoorzittingen — Proces-verbaal — Wijziging
— Kennisgeving aan betrokken ondernemingen — Modaliteiten*
3. *Handelingen van de instellingen — Motivering — Verplichting — Draagwijdte — Beschik-
king in lijn van eerdere beschikkingen — Uitdrukkelijke motivering slechts nodig indien ver-
der wordt gegaan dan eerdere praktijk*
(EEG-Verdrag, art. 190)

4. *Handelingen van de instellingen — Motivering — Verplichting — Draagwijdte — Beschikking tot toepassing van mededingingsregels — Beschikking van Commissie houdende weigering van ontheffing*
(EEG-Verdrag, art. 85, lid 3, en 190)
  5. *Mededinging — Mededingingsregelingen — Verbod — Beëindiging van inbreuken — Bevelen aan ondernemingen — Declaratoir karakter van bevel om niet deel te nemen aan samenwerking als waarvoor ontheffing is geweigerd*
(EEG-Verdrag, art. 85, lid 1; verordening nr. 17 van de Raad, art. 3, lid 1)
  6. *Mededinging — Mededingingsregelingen — Aantasting van mededinging — Overeenkomst die niet mededingingsverstoringdoel heeft — Beoordeling op gevolgen voor markt — Criteria*
(EEG-Verdrag, art. 85, lid 1)
  7. *Mededinging — Mededingingsregelingen — Aantasting van mededinging — Overeenkomst waarbij systeem van uitwisseling van informatie wordt gecreëerd dat niet betrekking heeft op prijzen en geen ander mededingingsverstoringdoelmechanisme ondersteunt — Toelaatbaarheid op markt met mededinging — Ontoelaatbaarheid op oligopolistische markt*
(EEG-Verdrag, art. 85, lid 1)
  8. *Mededinging — Mededingingsregelingen — Verbod — Ontheffing — Cumulatief karakter van voorwaarden voor ontheffing*
(EEG-Verdrag, art. 85, lid 3)
  9. *Mededinging — Mededingingsregelingen — Verbod — Ontheffing — Verplichting van onderneming om gegrondheid van verzoek aan te tonen*
(EEG-Verdrag, art. 85, lid 3)
-
1. Bij gebreke van enige aanwijzing die de geldigheid ervan zou kunnen aantasten, geniet een beschikking van de Commissie het voor gemeenschapshandelingen bestaande vermoeden van geldigheid. Wanneer verzoekers geen enkel element aandragen dat dit vermoeden zou kunnen ontkrachten, kan de gemeenschapsrechter geen maatregelen van instructie gelasten om na te gaan of de vormvoorschriften van het reglement van orde van de Commissie in het concrete geval in acht zijn genomen.
  2. De omstandigheid dat een wijziging van het proces-verbaal van de hoorzitting van een onderneming waartegen een procedure van toepassing van de mededingingsregels is ingesteld, rechtstreeks aan de onderneming en niet aan de raadsman van deze laatste is meegedeeld, kan de geldigheid van de aldus ter kennis gebrachte informatie niet in geding brengen.
  3. Een beschikking die in de lijn van een vaste rechtspraak ligt, mag summier, met

name door verwijzing naar die rechtspraak, worden gemotiveerd, doch de Commissie dient haar redenering te expliciteren wanneer een beschikking veel verder gaat dan de eerdere beschikkingen.

Moet derhalve als zuiver declaratoir worden aangemerkt, het in het dispositief van een beschikking houdende weigering van ontheffing krachtens artikel 85, lid 3, van het Verdrag aan de ondernemingen die de aanmelding hebben verricht, opgelegde verbod om deel te nemen aan enigerlei samenwerking die hetzelfde of een gelijkwaardig doel nastreeft als de aangemelde overeenkomst.

4. Met betrekking tot artikel 85, lid 2, van het Verdrag geldt de nietigheid van een overeenkomst slechts voor de bedingen die de mededinging belemmeren, wanneer die bedingen geen onverbrekelijk geheel vormen met de overeenkomst, en staat het derhalve aan de Commissie om in het tegenovergestelde geval in de overwegingen van haar beschikking te preciseren, waarom die onderdelen haars inziens niet los van de overeenkomst kunnen worden gezien, doch die uitlegging kan niet zonder meer worden toegepast op het onderzoek van een krachtens artikel 85, lid 3, van het Verdrag ingediend verzoek om ontheffing. In dat geval dient de Commissie immers voor haar beslissing op het verzoek van de ondernemingen die de aanmelding hebben verricht, haar standpunt te bepalen met betrekking tot de overeenkomst zoals die bij haar is aangemeld, behalve wanneer zij in de loop van het onderzoek van de zaak van partijen deze of gene aanpassing van de aangemelde overeenkomst verkrijgt.
5. Artikel 85, lid 1, van het Verdrag bevat een principieel verbod van overeenkomsten die de mededinging belemmeren. Deze bepaling van openbare orde geldt dus voor de betrokken ondernemingen los van enig bevel van de Commissie.
6. Tegen een overeenkomst die niet tot doel heeft de mededinging te belemmeren, kan slechts worden opgekomen wegens de gevolgen die zij heeft voor de markt. In dat geval moeten de mededingingsbelemmeringen die eruit zouden kunnen voortvloeien, worden beoordeeld tegen de achtergrond van de mededinging zoals die zonder de omstreden overeenkomst daadwerkelijk zou plaatsvinden.
7. Een overeenkomst waarbij een systeem van uitwisseling van informatie wordt gecreëerd dat niet betrekking heeft op de prijzen en geen ander de mededinging belemmerend mechanisme ondersteunt, kan op een markt met echte mededinging de mededinging op het gebied van het aanbod helpen verhogen, daar de omstandigheid dat een marktdeelnemer zijn marktgedrag op basis van de hem ter beschikking staande informatie aanpast, gelet op de versplintering van het aanbod, voor de andere marktdeelnemers de onzekerheid omtrent het gedrag van hun concurrenten niet kan verminderen of wegnemen. Daarentegen kan een veralgemening — tussen de marktdeelnemers die het grootste deel van het aanbod voor hun rekening nemen — van het met korte intervallen uitwisselen van informatie op een zeer geconcentreerde oligopolistische

markt waar de mededinging al zeer gering en de uitwisseling van informatie gemakkelijk is, de nog resterende mededinging tussen de marktdeelnemers merkbaar aantasten. In dat geval heeft de regelmatige en frequente verspreiding van de informatie betreffende de werking van de markt immers tot gevolg, dat alle concurrenten op geregelde tijdstippen kennis krijgen van de marktpositie en de marketingstrategie van hun concurrenten.

8. De vier voorwaarden waaraan een regelmatig bij de Commissie aangemelde overeenkomst volgens artikel 85, lid 3,

van het Verdrag moet voldoen om voor een individuele ontheffing in aanmerking te komen, zijn cumulatief, zodat de Commissie het verzoek wettig kan afwijzen, zodra een van die voorwaarden niet is vervuld.

9. Wanneer om een individuele beschikking tot ontheffing van het verbod van mededingingsregelingen wordt verzocht, staat het in de eerste plaats aan de betrokken ondernemingen, de Commissie het bewijs te leveren dat de overeenkomst de voorwaarden van artikel 85, lid 3, van het Verdrag vervult.